

VẬN DỤNG QUAN ĐIỂM HỒ CHÍ MINH VỀ PHÒNG, CHỐNG THAM Ô TRONG PHÒNG CHỐNG THAM NHŨNG Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

Lê Thị Hòa¹

TÓM TẮT

Hồ Chí Minh là nhà hoạt động chính trị lỗi lạc, người sáng lập, đặt nền móng và chỉ đạo việc xây dựng bộ máy nhà nước trong sạch vững mạnh. Vấn đề phòng, chống tham ô luôn được Người đặc biệt quan tâm nhằm xây dựng chính quyền liêm khiết. Quan điểm Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô đang trở thành cơ sở lý luận hết sức quan trọng của Đảng trong công cuộc đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí ở nước ta. Nội dung bài viết nhằm chỉ rõ quan điểm Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô; làm cơ sở để Đảng ta đưa ra chiến lược đấu tranh phòng, chống tham nhũng; đồng thời đưa ra một số giải pháp thực hiện chống tham nhũng, lãng phí hiện nay.

Từ khóa: Hồ Chí Minh, tham ô.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Quan điểm Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô là một trong những nội dung quan trọng trong hệ thống tư tưởng, lý luận của Người. Hiện nay, Đảng và Nhà nước ta đang phát huy quyền dân chủ nhân dân trong việc xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của dân, do dân, vì dân. Tuy nhiên, trong những năm gần đây, một bộ phận không nhỏ cán bộ, Đảng viên suy thoái về phẩm chất, đạo đức cách mạng, lợi dụng địa vị, chức vụ lấy của công làm của tư, làm ảnh hưởng trực tiếp đến lợi ích đất nước. Đáng lo ngại là tình trạng tham nhũng vẫn diễn ra nghiêm trọng ở nhiều ngành, nhiều cấp, nhiều lĩnh vực với phạm vi rộng, tính chất phức tạp, gây hậu quả xấu về nhiều mặt. Điều này đang là yếu tố cản trở quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam hiện nay là quyết tâm thực hiện chống tham ô, tránh lợi dụng của công làm của riêng, đồng thời tăng cường tính nghiêm minh của luật pháp, xây dựng nhà nước thật sự trong sạch, vững mạnh. Vì vậy, việc vận dụng quan điểm Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô ở Việt Nam có ý nghĩa thiết thực cả về lý luận và thực tiễn.

2. NỘI DUNG

2.1. Quan điểm Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô

Tham ô là vấn đề được Hồ Chí Minh quan tâm từ rất sớm và xuyên suốt quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam. Ngay từ nhỏ, Người đã chứng kiến bọn quan lại tham lam,

¹ Khoa Lý luận chính trị - Luật, Trường Đại học Hồng Đức

những nhiễu, vơ vét của dân, đục khoét của công. Trong quá trình tìm đường cứu nước, Người đã nhìn rõ bản chất tham lam, tàn bạo của chính quyền thực dân phong kiến và Hồ Chí Minh đã công khai vạch trần, lên án nạn tham ô, những lạm trong rất nhiều các bài báo, bài viết của mình. Trong tác phẩm “*Bản án chế độ thực dân Pháp*”, viết bằng tiếng Pháp, xuất bản tại Paris năm 1925, Hồ Chí Minh đã dành hẳn một chương để viết về nạn tham nhũng trong bộ máy cai trị. Người cho rằng, chính thói tham lam, xa hoa, vô độ của bọn cai trị đã làm cho gánh nặng thuế khóa trên đôi vai người dân thuộc địa ngày càng trĩu xuống và buộc họ phải đấu tranh lật đổ chế độ cai trị của chủ nghĩa đế quốc thực dân.

Hồ Chí Minh nói rằng bản chất của tham ô là lấy của công làm của tư, là gian lận tham lam. Người đã nêu ra một khái niệm khái quát, làm rõ bản chất tham ô: “tham ô là gì? Đứng về phía cán bộ mà nói tham ô là: ăn cắp của công làm của tư, đục khoét của nhân dân, ăn bớt của bộ đội, tiêu ít mà khai nhiều, lợi dụng của chung của chính phủ để làm quỹ riêng cho địa phương mình, đơn vị mình cũng là tham ô. Đứng về phía nhân dân mà nói, tham ô là: ăn cắp của công, khai gian, lậu thuế” [6; tr.355].

Trong bài “*Tự phê bình*” đăng trên báo *Cứu Quốc* số 153, ngày 28-1-1946, sau khi khẳng định Chính phủ có làm được một số việc, Hồ Chí Minh đau lòng thừa nhận rằng: “Tuy nhiều người trong ban hành chính làm việc tốt và thanh liêm, song cái tệ tham ô, những lạm chưa quét sạch” [5; tr.192]. Đây là lần đầu tiên trong lãnh đạo chế độ mới, Hồ Chí Minh dùng hai từ “những lạm” với nghĩa là cán bộ lạm dụng quyền lực những nhiễu dân chúng để đục khoét của dân. Theo Người, cán bộ có chức quyền những nhiễu dân để tham ô là tham nhũng.

Theo quan điểm của Hồ Chí Minh, chống tham ô là cách mạng, bởi tiến hành cách mạng là tiêu diệt những cái xấu, xây dựng những cái tốt, xóa bỏ chế độ thực dân phong kiến để xây dựng một xã hội mới do nhân dân lao động làm chủ. Hồ Chí Minh phân tích: “có những người trong lúc tranh đấu thì trung thành, hăng hái không sợ nguy hiểm, không sợ cực khổ, không sợ quân địch, nghĩa là có công với cách mạng. Nhưng đến khi có ít quyền hạn trong tay thì đâm ra kiêu ngạo, xa xỉ, phạm vào tham ô, lãng phí, quan liêu, không tự giác, sao nhãng rèn luyện đạo đức cách mạng, nên đã rơi vào chủ nghĩa cá nhân và biến thành người hại dân, hại nước, có tội với cách mạng. Chúng ta phải cứu vãn họ, giúp họ khôi phục đạo đức cách mạng, giáo dục họ đưa họ vào con đường cách mạng [6; tr.361].

Hồ Chí Minh cho rằng chống tham ô là dân chủ. Người khẳng định: “quan liêu, lãng phí, tham ô là kẻ thù của nhân dân; vì thế “muốn chống tham ô lãng phí, chống quan liêu thì phải dân chủ...” [6; tr.34]. Để dân chủ được thực hiện phải dựa vào lực lượng quần chúng, đi đúng đường lối của quần chúng. Cho nên, phong trào chống tham ô, lãng phí, quan liêu ắt phải dựa vào lực lượng quần chúng, phải động viên quần chúng, phải thực hành dân chủ, làm cho quần chúng hiểu rõ, hăng hái, tham gia đông đảo, tự giác mới thành công. Theo Hồ Chí Minh, thực hiện tốt công tác đấu tranh chống tham ô còn làm cho chính quyền ta thành một chính quyền trong sạch, vững mạnh xứng đáng với lòng tin tưởng và sự hi sinh của chiến sĩ và đồng bào. Bởi vậy, chống tham ô là nhiệm vụ chung của toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta, nó cần thiết và phải được tiến hành một cách thường xuyên.

2.2. Vấn đề tham nhũng và đấu tranh phòng, chống tham nhũng ở nước ta hiện nay

2.2.1. Một số kết quả bước đầu trong cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng ở nước ta hiện nay

Hiện nay, toàn Đảng, toàn dân đang thực hiện cuộc vận động “ Học tập làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Việc nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô có tác dụng to lớn trong việc xây dựng nhà nước pháp quyền Việt Nam.

Trong những năm gần đây, dưới sự lãnh đạo của Đảng và sự quan tâm sát sao của các cấp chính quyền, công tác chống tham nhũng đã đạt được một số kết quả nhất định. Thể chế về phòng, chống tham nhũng tiếp tục được hoàn thiện. Bộ máy Nhà nước ngày càng được kiện toàn, hoạt động minh bạch, công khai hơn; cải cách hành chính có nhiều chuyển biến tích cực. Công tác thanh tra, kiểm toán, điều tra, truy tố, xét xử được tăng cường; việc áp dụng hình phạt tù, cho hưởng án treo, cải tạo không giam giữ không đúng quy định của pháp luật trong các vụ án tham nhũng giảm. Vai trò giám sát của các cơ quan dân cử, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các cơ quan báo chí và nhân dân đối với công tác phòng chống tham nhũng tiếp tục được phát huy. “Kể từ năm 2014 đến nay, ủy ban kiểm tra các cấp đã thi hành kỷ luật trên 840 tổ chức Đảng bộ; 58.120 Đảng viên. Trong số đó, có gần 2/720 Đảng viên đã bị thi hành kỷ luật do có hành vi tham nhũng và cố ý làm trái quy định. Qua công tác thanh tra, kiểm toán, từ 2014 đến nay, Ban Chỉ đạo TW về vấn đề phòng, chống tham nhũng đã kiến nghị thu hồi hơn 260 nghìn tỷ đồng và chuyển cơ quan điều tra cũng như xử lý hình sự hơn 340 vụ án với 436 đối tượng. Cũng trong 4 năm từ 2014-2018, cơ quan chức năng đã tiến hành khởi tố 971 vụ án, truy tố 1.060 vụ án và xét xử sơ thẩm 968 vụ án. Riêng các vụ án do Ban chỉ đạo TW theo dõi, đến nay đã kết thúc điều tra, truy tố và đã xét xử sơ thẩm 35 vụ án liên quan đến tham nhũng với 440 bị cáo bị phạt mức án nghiêm khắc. Chỉ trong năm 2016, tỷ lệ thu hồi tài sản đạt 26%, đến năm 2017 tỷ lệ thu hồi tài sản trong các vụ án tham nhũng tại Việt Nam tăng lên 29,45% và chỉ 6 tháng đầu năm 2018 đã đạt 19%” [9].

2.2.2. Hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác thực hiện phòng, chống tham nhũng hiện nay còn nhiều hạn chế như tình hình tham nhũng vẫn diễn ra “nghiêm trọng, phức tạp, tinh vi”, nhất là trong lĩnh vực tài chính, ngân hàng; quản lý, sử dụng đất đai; quản lý, khai thác tài nguyên, khoáng sản và đầu tư công,...

Hiện nay, chúng ta đang ra sức phấn đấu vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, mọi công dân đều có khát vọng và làm giàu chính đáng. Cán bộ, Đảng viên dù công tác ở lĩnh vực nào, nắm giữ cương vị lãnh đạo nào cũng có quyền này. Song vấn đề nhức nhối là sự biến động về tài sản và nguồn gốc tài sản tăng thêm của một số cán bộ lãnh đạo, quản lý với những dấu hiệu không bình thường, trong đó có những trường hợp lạm dụng quyền lực, lợi ích nhóm, tham nhũng. Gần đây, dư luận cũng bản

khoản về khối lượng tài sản “khủng” của một số cán bộ là thứ trưởng, người đứng đầu chính quyền địa phương. Trường hợp Thứ trưởng Công thương Hồ Thị Kim Thoa - giám đốc điều hành kinh doanh công ty bóng đèn Điện quang tham nhũng số tiền nhiều tỷ đồng của nhân dân. Tại thời điểm cuối năm 2016, bà Thoa nắm giữ gần 1,7 triệu cổ phiếu DQC. Không chỉ bà Thoa mà còn có các thành viên trong gia đình (con gái, em trai, mẹ của bà Thoa) đều sở hữu nhiều cổ phiếu DQC. Cả gia đình bà Hồ Thị Kim Thoa sở hữu lượng cổ phiếu DQC tương đương 672 tỷ đồng. Không chỉ vậy, ngoài giá trị cổ phiếu, tài sản của gia đình bà Thoa còn được bổ sung bằng cổ tức [8].

Bên cạnh đó, một bộ phận không nhỏ cán bộ lãnh đạo cấp cao tham ô, lãng phí làm mất lòng tin của dân. Họ chỉ biết vơ vét của cải về mình, làm việc với tinh thần hời hợt, sơ sài, không minh bạch, rõ ràng. Chẳng hạn sự việc nguyên Tổng thanh tra Chính phủ Trần Văn Tuyên sở hữu căn biệt thự hoành tráng gây chú ý dư luận. Vụ việc sau đó đã khiến Ủy ban Kiểm tra Trung ương phải tiến hành kiểm tra tài sản của ông. Kết quả thanh tra khẳng định ông Tuyên dù đã về hưu vẫn phải nhận hình thức kỷ luật cảnh cáo từ Ban Bí thư do vi phạm khuyết điểm trong việc thực hiện chế độ chính sách nhà ở, đất ở và trong công tác cán bộ [7].

Nguyên nhân

Tình trạng trên có nhiều nguyên nhân song nguyên nhân chủ yếu là do nhận thức của một số cán bộ, Đảng viên về phòng, chống tham ô còn chưa đầy đủ; vai trò của nhân dân trong việc thể hiện quyền làm chủ chưa cao, chế tài đối với những trường hợp vi phạm còn chưa đủ mạnh. Không ít cán bộ, công chức nặng tư tưởng cá nhân chủ nghĩa, thiếu tinh thần trách nhiệm, trình độ tổ chức hạn chế, phẩm chất đạo đức sa sút. Một số cán bộ khi có chức, có quyền thì coi thường nhân dân, cho mình là người đứng ở trên dân, hách dịch, dối trá, chưa làm tròn vị trí vai trò của người cán bộ như Hồ Chí Minh đã nói “cán bộ phải là công bộc của dân”. Họ ngại khó khăn, gian khổ, thích nịnh nọt, địa vị, lấy của cải của dân về làm lợi ích bản thân, thói phong thành tích, vi phạm quyền làm chủ nhân dân. Mặt khác, công tác thanh kiểm tra tài sản đối với cán bộ, công chức còn lỏng lẻo, mang tính hình thức. Công tác giáo dục, đào tạo, bố trí, luân chuyển, sử dụng cán bộ, công chức chưa thường xuyên; công tác kiểm tra giám sát của nhân dân đối với hoạt động bộ máy nhà nước, các tổ chức chính trị - xã hội các cấp chính quyền vẫn còn nhiều khó khăn.

2.3. Sự vận dụng quan điểm Hồ Chí Minh của Đảng về phòng, chống tham ô ở Việt Nam hiện nay

Đảng và Nhà nước Việt Nam luôn coi công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng là nhiệm vụ chính trị thường xuyên, quan trọng của cả hệ thống chính trị. Điều này đã được thể hiện rõ trong luật phòng, chống tham nhũng, trong các nghị quyết của Chính phủ như Luật 27/2012/QH13 ngày 23 tháng 11 năm 2012 về sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống tham nhũng. Nghị định 59/2013NĐ-CP hướng dẫn luật phòng chống tham nhũng; Nghị quyết 126/ NQ-CP 2017 về chương trình hành động của Chính phủ thực hiện công tác phòng chống tham nhũng đến năm 2020.

Từ Đại hội VII của Đảng đã coi tham ô, lãng phí là một trong bốn nguy cơ và nếu không ngăn chặn, khắc phục sẽ là nguy cơ đe dọa sự lãnh đạo của Đảng và sự tồn tại của chế độ xã hội ta. Báo cáo chính trị tại Đại hội lần thứ IX, Đảng chủ trương “Tăng cường tổ chức và cơ chế, tiếp tục đẩy mạnh cuộc đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí trong bộ máy Nhà nước và toàn bộ hệ thống chính trị ở các cấp các ngành từ Trung ương đến cơ sở” [1; tr.135]. Đại hội X của Đảng nêu rõ: “Tình trạng suy thoái về chính trị tư tưởng, đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, Đảng viên gắn với tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí” [2; tr.75]. Và đưa ra Nghị quyết xác định đấu tranh chống tham nhũng là nhiệm vụ trọng tâm của công tác xây dựng Đảng, là nhiệm vụ trực tiếp thường xuyên của cả hệ thống chính trị, là nhiệm vụ của toàn xã hội. Đại hội lần thứ XI trên cơ sở tổng kết lý luận và thực tiễn, Đảng ta khẳng định trên lĩnh vực đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí đã có những chuyển biến rõ rệt. Nhiều vụ việc, vụ án tham nhũng nghiêm trọng, phức tạp được phát hiện, xử lý nghiêm minh. Đại hội lần thứ XII của Đảng tiếp tục khẳng định “tình trạng tham nhũng, lãng phí vẫn còn nghiêm trọng với biểu hiện ngày càng tinh vi, phức tạp gây bức xúc trong dư luận, ảnh hưởng đến niềm tin của nhân dân với Đảng với Nhà nước” [4; tr.185]; “công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí chưa đạt yêu cầu đề ra; tham nhũng, lãng phí vẫn còn nghiêm trọng” [4; tr.174]. Đồng thời, Đại hội đưa ra giải pháp đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí “Đảng và Nhà nước đã thể hiện quyết tâm chính trị trong công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí. Nhận thức về đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí được nâng lên trong cấp ủy, các ngành, các cấp, các tổ chức trong hệ thống chính trị, trong cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức và nhân dân” [4; tr.189].

Quán triệt sâu sắc quan điểm và lời dạy của Hồ Chi Minh về phòng, chống tham ô và vận dụng điều này trong việc xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam là hết sức quan trọng, cấp bách và theo tác giả cần tập trung thực hiện một số giải pháp sau:

Thứ nhất, bản thân mỗi cán bộ, Đảng viên ý thức được tác hại tham nhũng làm ảnh hưởng đến lợi ích đất nước

Mỗi cán bộ, Đảng viên nâng cao ý thức về tham nhũng và đấu tranh phòng, chống tham nhũng bởi sự nguy hại của bệnh tham nhũng là rất lớn. Nó làm cho tổ chức đảng và cơ quan nhà nước thiệt hại không nhỏ về kinh tế, gây ảnh hưởng trực tiếp đến kinh tế nước nhà; nhân dân không tin tưởng vào đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, nhà nước, làm tổn thương nghiêm trọng đến mối quan hệ máu thịt giữa đảng, nhà nước và nhân dân. Cán bộ, công chức phải luôn nhận thức được sự nghiệp cách mạng là của toàn dân. Nhân dân là người có vai trò quan trọng đối với cách mạng. Mọi cán bộ trong bộ máy nhà nước phải hết lòng hết sức phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân, nếu không sẽ dẫn đến tệ tham nhũng, lãng phí tiền của của dân của nước. Đối với bản thân mỗi cán bộ, công chức cần nhận thức rõ căn bệnh chủ nghĩa cá nhân vì từ chủ nghĩa cá nhân gây ra lối sống màng danh vọng, địa vị, tham muốn vật chất gây hại đến lợi ích tập thể, quốc gia. Vì vậy cán bộ, công chức phải nâng cao tinh thần đấu tranh chống tham nhũng. Đồng thời, bản thân cần tuyên truyền và phổ biến các kiến thức về tham nhũng trong nhân dân, có tinh thần trách nhiệm cao tham gia các cuộc thi tìm hiểu có quy mô lớn về tham nhũng và pháp luật về phòng, chống tham nhũng.

Thứ hai, tự tu dưỡng đạo đức cách mạng phải được coi là một trong những nhiệm vụ thường xuyên của mỗi cán bộ, Đảng viên

Mỗi cán bộ, Đảng viên phải thường xuyên tự giác tu dưỡng rèn luyện đạo đức, tác phong, lối sống. Hiện nay, chất lượng, hiệu quả của giáo dục và tự giáo dục đạo đức phụ thuộc vào nhiều nhân tố. Vì vậy, phải đa dạng hoá và kết hợp các hình thức, phương thức tác động đến sự hình thành những phẩm chất đạo đức của đội ngũ cán bộ, Đảng viên; chú trọng kết hợp giữa nâng cao tri thức đạo đức học Mác - Lênin qua các kênh (trong nhà trường, trong sinh hoạt của tổ chức, qua các đợt thi tìm hiểu, qua các phương tiện thông tin đại chúng...) với rèn luyện đạo đức cách mạng qua các hoạt động thực tiễn. Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức phong cách Hồ Chí Minh là điều cần thiết đối với mỗi cán bộ, Đảng viên đồng thời qua đó nâng cao được công tác giáo dục, bồi dưỡng đạo đức cách mạng về công tác cán bộ. Mỗi cán bộ, Đảng viên cần phải không ngừng học tập để nâng cao trình độ mọi mặt đáp ứng yêu cầu sự nghiệp đổi mới của đất nước theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa đồng thời luôn tu dưỡng rèn luyện đạo đức cách mạng để trở thành con người hoàn thiện có ích cho xã hội.

Thứ ba, coi trọng xây dựng đội ngũ cán bộ có năng lực, trình độ chuyên môn, đạo đức cách mạng, nhiệt tình hăng hái trong công việc

Hồ Chí Minh nói rằng muôn việc thành công hay thất bại là do cán bộ tốt hoặc kém. Trong công tác cán bộ, nhất là tuyển chọn cán bộ, sử dụng cán bộ, đòi hỏi kết hợp cả đức và tài. Đức của người cán bộ Đảng viên là phải có bản lĩnh, không ngại khó khăn, gian khổ, tài của người cán bộ, Đảng viên cần được đánh giá theo từng vị trí công việc và vì thế cần tìm chọn cán bộ có tài phù hợp với yêu cầu sử dụng, cần dựa vào thể mạnh sở trường, vào năng lực thực tế để bố trí công việc giúp người cán bộ phát huy hết tài năng của mình.

Trong thời kỳ phát triển và hội nhập nhu cầu nhân tài cho đất nước là rất cần thiết. Đảng, nhà nước cần phải có chủ trương, chính sách phát huy nhân tài đặc biệt là những cán bộ có năng lực, trách nhiệm để họ có cơ hội và khả năng cống hiến cho đất nước. Nói về điều này, Đại hội XII, chỉ rõ: “tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ, nhất là đội ngũ cán bộ cấp chiến lược, đủ năng lực và phẩm chất, ngang tầm nhiệm vụ. Có cơ chế, chính sách phát hiện, thu hút, trọng dụng nhân tài” [4; tr.207]. Kiên quyết phòng, chống tham nhũng, lãng phí với yêu cầu chủ động, phòng ngừa, không để xảy ra tham nhũng, lãng phí. Xây dựng cơ chế phòng ngừa, ngăn chặn quan hệ “lợi ích nhóm”, chống đặc quyền đặc lợi.

Trong công tác cán bộ hiện nay cần thực hiện tốt việc kết hợp giữa các thể hệ cán bộ, để đảm bảo tính liên tục, tính kế thừa và phát triển. Đặc biệt quan tâm đến công tác đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng; mạnh dạn đề bạt, bổ nhiệm cán bộ trẻ vào vị trí lãnh đạo, quản lý theo đúng phẩm chất và năng lực. “Không bổ nhiệm cán bộ không đủ tài, đủ đức, cơ hội chủ nghĩa” [3; tr.261], “Đánh giá đúng đắn, khách quan đối với cán bộ, để có cơ sở sử dụng, bố trí cán bộ, ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng chạy chức, chạy tuổi, chạy bằng cấp,... Tăng tỉ lệ cán bộ lãnh đạo, cấp ủy là người dân tộc thiểu số, cán bộ nữ, cán bộ trẻ” [4; tr.206]. Với phương châm thanh lọc đội ngũ cán bộ kém phẩm chất đạo đức, trong công tác cán bộ phải kiên quyết

đấu tranh, xử lý nghiêm các hiện tượng tiêu cực về đánh giá, sử dụng cán bộ; với tinh thần của Đảng: “Xử lý nghiêm những trường hợp chạy chức, chạy quyền, chạy chỗ, chạy tội, chạy tuổi, chạy bằng cấp, chạy huân chương. Thực hiện luân chuyển cán bộ lãnh đạo và quản lý theo quy hoạch ở các ngành, các cấp; khắc phục tư tưởng cục bộ, khép kín” [3; tr.262]. “Kiên quyết đấu tranh, ngăn chặn những hiện tượng cục bộ, bè phái, lợi ích nhóm gây mất đoàn kết trong Đảng [4; tr.207].

Thứ tư, phát huy dân chủ nhân dân kết hợp tăng cường pháp chế xã hội chủ nghĩa trong đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí

Hiện nay, cuộc đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí phụ thuộc vào việc phát huy sức mạnh và quyền làm chủ nhân dân. Đảng ta khẳng định cách mạng là sự nghiệp của quần chúng. Vì vậy, quản lý đất nước không chỉ là việc của cơ quan nhà nước mà còn là của nhân dân. Chỉ khi nào nhân dân trực tiếp tham gia vào các khâu, các bước của công tác quản lý nhà nước theo phương châm “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra” thì khi ấy mới triệt phá tận gốc tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí. Theo đó, cấp ủy, chính quyền các cấp cần tăng cường thực hiện tốt quy chế dân chủ ở cơ sở; tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra nhân dân và phối hợp với các hoạt động thanh tra Nhà nước; tiếp tục nghiên cứu đa dạng hóa các hình thức đảm bảo quyền làm chủ nhân dân theo hướng dân chủ trực tiếp; động viên đội ngũ cán bộ, công chức sống trung thực, giản dị, lời nói đi đôi với việc làm, lắng nghe và tôn trọng ý kiến của nhân dân. Phát huy dân chủ đi liền với tăng cường pháp chế xã hội chủ nghĩa. Để thanh trừ tệ tham nhũng, lãng phí, quan liêu, mọi người dân, trước hết là cán bộ, Đảng viên, công chức phải sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật; kiên quyết đấu tranh với mọi hiện tượng dân chủ hình thức, vô kỷ luật, Cùng với đó, cấp ủy, chính quyền, đoàn thể, chính trị - xã hội cao cấp đẩy mạnh cải cách hành chính theo hướng giảm các đầu mối trung gian, hội họp, các thủ tục hành chính rườm rà; gần dân, hiểu dân và đáp ứng nhanh nhất những nguyện vọng chính đáng của nhân dân.

Xây dựng hệ thống pháp luật nghiêm minh, có chế tài nghiêm khắc đối với cán bộ, Đảng viên có hành vi tham nhũng, lãng phí. Đồng thời có hình thức khen thưởng đối với cá nhân, tập thể đơn vị đã làm tốt công tác tự kiểm tra phát hiện tham nhũng, đấu tranh phòng, chống tham nhũng.

Thứ năm, tăng cường kiểm tra, giám sát kê khai tài sản của cán bộ, Đảng viên, đặc biệt là ở đội ngũ cán bộ lãnh đạo

Trong thực tế việc tăng cường kiểm tra, giám sát kê khai tài sản của cán bộ, Đảng viên là cấp thiết và quan trọng của Đảng, Nhà nước ta. Việc kê khai tài sản đã được quy định trong Luật Phòng, chống tham nhũng năm 2005 và luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống tham nhũng năm 2012. Ngày 17-7-2013, Chính phủ ban hành Nghị định số 78/2013/NĐ-CP về minh bạch tài sản, thu nhập, trong đó nêu rõ mục đích của việc làm này là để cơ quan, tổ chức, đơn vị có thẩm quyền biết được tài sản, thu nhập của người có nghĩa vụ kê khai, nhằm minh bạch tài sản, thu nhập của người đó; phục vụ cho công tác quản lý cán bộ, công chức, viên chức, góp phần phòng ngừa và ngăn chặn hành vi tham

những. Quy định số 85-QĐ/TW, ngày 23-5-2017 của Bộ Chính trị về kiểm tra, giám sát việc kê khai tài sản của cán bộ thuộc diện Bộ Chính trị, Ban Bí thư quản lý đã được đông đảo cán bộ, Đảng viên và các tầng lớp nhân dân hoan nghênh, kỳ vọng vào tinh thần quyết tâm của Đảng đối với công tác phòng chống, tham nhũng.

Một nhà nước có phát huy quyền làm chủ nhân dân, có trong sạch, vững mạnh hay không là ở chỗ công khai minh bạch về tài sản của chính cán bộ, Đảng viên. Nhà nước cần phải thực hiện nghiêm túc việc kê khai và công khai tài sản, thu nhập; thực hiện chặt chẽ việc kiểm tra, xác minh tài sản theo phân cấp quản lý cán bộ, công chức, viên chức; kiên quyết thực hiện việc xử lý tài sản, thu nhập được kê khai không trung thực khi bị phát hiện. Đồng thời các cơ quan chức năng cần quy định và quyết tâm thực hiện việc tịch thu những tài sản không minh bạch. Vì vậy, yêu cầu cán bộ Đảng viên phải thật thà, thẳng thắn trong việc kê khai tài sản.

3. KẾT LUẬN

Quan điểm Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô là một trong những bộ phận hợp thành quan trọng của tư tưởng Hồ Chí Minh trong đấu tranh giải phóng dân tộc và xây dựng chế độ mới ở nước ta. Hiện nay, quan điểm Hồ Chí Minh về phòng, chống tham ô có vai trò cực kỳ trong sự nghiệp đổi mới đất nước. Thấm nhuần lời dạy của Người, Đảng tiếp tục đưa ra đường lối chủ trương, Nghị quyết đúng đắn về đấu tranh phòng, chống tham nhũng trong việc xây dựng nhà nước Việt Nam trong sạch. Thực tiễn cho thấy, đa số cán bộ, Đảng viên thực hiện tốt việc đấu tranh phòng, chống tham nhũng. Tuy nhiên, thực tế vẫn còn một số người do nhận thức chưa đúng, lợi dụng địa vị, chức quyền lấy của công làm của riêng gây tổn hại đến lợi ích nhân dân. Vì vậy, bản thân mỗi cán bộ, Đảng viên phải ý thức được tác hại của tham nhũng, lãng phí đối với đất nước, nhân dân; luôn tu dưỡng phẩm chất đạo đức cách mạng cần, kiệm, liêm chính, chí công vô tư; tăng cường phát huy vai trò làm chủ của nhân dân trong việc xây dựng nhà nước pháp quyền Việt Nam. Bên cạnh đó, Nhà nước cần phải có biện pháp bố trí, sắp xếp tổ chức xây dựng đội ngũ cán bộ có năng lực, phẩm chất tốt để phục vụ dân. Đồng thời, tích cực thanh kiểm tra tài sản đối với cán bộ công chức; có chế tài nghiêm minh đối với những hành vi tham nhũng, lãng phí. Thực hiện tốt vấn đề này sẽ góp phần xây dựng Đảng, Nhà nước trong sạch, vững mạnh và phát huy được quyền làm chủ của nhân dân trong việc xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Đảng Cộng sản Việt Nam (2001), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX*, Nxb. Chính trị Quốc Gia Hà Nội, Hà Nội.
- [2] Đảng Cộng sản Việt Nam (2006), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X*, Nxb. Chính trị Quốc Gia Hà Nội, Hà Nội.
- [3] Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb. Chính trị Quốc Gia Hà Nội, Hà Nội.

- [4] Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb. Chính trị Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
- [5] Hồ Chí Minh (2011), *toàn tập, tập 4*, Nxb. Chính trị Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
- [6] Hồ Chí Minh (2011), *toàn tập, tập 7*, Nxb. Chính trị Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
- [7] K. Hung, K. Bình (2017), *Kiểm tra việc kê khai tài sản của cán bộ*, <http://vn.tuoitre.vn/kiem-tra-viec-ke-khai-tai-san-cua-can-bo-1321518.htm> ngày 27/05/2017.
- [8] VTC News (2018), *Gia đình Thứ trưởng Hồ Thị Kim Thoa sở hữu khối tài sản 672 tỷ đồng*, <http://vietnamnet.vn/vn/kinh-doanh/doanh-nhan/gia-dinh-thu-truong-ho-thi-kim-thoa-so-huu-khoi-tai-san....> ngày 16/12/2018.
- [9] <http://www.kdcl.vn/...hoi-nghi-toan-quoc-ve-cong-tac-phong-chong-tham-nhung-nam-2018>.

THE APPLICATION OF HO CHI MINH'S VIEWPOINT ON EMBEZZLEMENT PREVENTION IN CORRUPTION PREVENTION IN VIET NAM NOWADAYS

Le Thi Hoa

ABSTRACT

Ho Chi Minh is a brilliant political activist who established and directed, founder, the constructiona transparency mechanism. The problem of embezzlement has always been of a critial issue in building a strong government. Ho Chi Minh's viewpoint on embezzlement prevention has become a very important basis for the Party in the fight against corruption in our country. The content of the article is to show Ho Chi Minh's viewpoint on embezzlement prevention; as the base for the Party to introduce strategies to fight against corruption; At the same time, suggesting some solutions to combat corruption in Vietnam now.

Keywords: *Ho Chi Minh, embezzlement.*